

Høstarbejdere i Rumænien - kursen går stadig bort fra denne gammeldags bondeidyl

Rumænien skifter leder, ikke kurs

RUMÆNIEN har skiftet leder, men næppe skiftet kurs. Også efter Gheorghe Gheorghiu-Dej's død må man regne med rumænerne som et af de mest demonstrativt uafhængige folk inden for Øst-blokken.

Det skyldes for det første den brede rygdækning, Gheorghiu-Dej havde for den uafhængige politik, for det andet de to mænd, der er blevet udpeget til at overtage hans hverv.

Gheorghiu-Dej var dels Rumæniens præsident, dels det rumænske kommunistpartis stærke mand.

Nu er posterne blevet delt, så den 47-årige Nicolai Ceausescu er blevet partiets leder, svarende til Breznev i Sovjet, mens den 56-årige Chivo Stoica overtager en præsidentpost, der nok fremtidig bliver af mere tilbagetrukken karakter — svarende til den post, Breznev havde under Khrustjov, og som Mikojan nu har overtaget.

Ceausescu meldte sig ind i kommunistpartiet som 18-årig i det dengang feudal-styrede kongerige. Han er af landbrugerfamilie og kendte altså feudal-styret på første hånd.

Han udmærkede sig som organisator, kom i fængsel, mens Rumænien deltog i krigen på tysk side, men blev løsladt. Da tyskerne blev forjaget, blev han formand for de rumænske ungkommunist, senere har han været i den rumænske hærs politiske ledelse, og i 1954 blev han — i forholdsvis ung alder — medlem af partiets centralkomite.

Ceausescu har, så vidt det vides i Vesten, fuldt ud støttet Gheorghiu-Dej's uafhængigheds-politik, og det skulle også være mærkeligt, om der har været større kontroverser mellem de to. Allerede tre år efter at Ceausescu kom ind i centralkomiteen, forlod det, at præsidenten havde udpeget ham til sin efterfølger.

Stoica har åbnet end Ceausescu talt for uafhængigheds-politikken og er flere gange kraftigt gået ind for den industrialisering af landet, som var helt i modstrid med de sovjetiske planer om at gøre Rumænien til kornkammer og råstofkilde for Østblokkens økonomiske samarbejde.

Som Ceausescu har han været medlem af centralkomiteen i en år-række, han blev medlem kort efter

krigen, men hans karriere har dog hovedsageligt ligget inden for regering og ikke på partiposterne.

Til denne personlige indstilling over for uafhængigheds-problemet hos de to ledende personligheder, kommer så den brede, folkelige støtte. Den har sin årsag i, at Ceamecon-planerne for Rumænien var særdeles drastiske.

Fra visse hold i Rumænien hævder man, at russerne simpelt hen ville holde Rumænien ned, fordi de hellere så et industrielt centrum ved Sortehavet placeret i Ukraine. Rumænske økonomer hævder i hvert fald, at en udbygning af Tjekkoslovakiet og Østtyskland som industrioner og Rumænien som råvare-leverandør meget hurtigt kunne føre til, at hundrede-tusinder af rumænske arbejdere måtte overflyttes til de to industrilande, fordi der ikke var arbejde nok til dem i Rumæniens.

Politisk har Rumæniens økonomiske udbrud taget form af en balance-gang mellem Kina og Sovjet. Spørgsmålet stilles gang på gang: Hvor kinesisk-stalinistiske er rumænerne egentlig? Ud fra sisten til en del af de kinesiske synspunkter, har man sluttet sig til en stalinistisk linje i det rumænske partis indstilling.

Det er dog ikke til at udelukke, at denne tendens snarere har været rødskab end bevæggrund. Det må nemlig ikke overses, at de første alvorlige kinesisk-sovjetiske sammenstød fandt sted på en international kommunistkonference netop i Rumænien. Rumænerne måtte som værtsnation naturligt søge at mægle. Meget taler for, at de ad det har fået gjort denne mæglerrolle permanent — for at udnytte den til at gøre deres økonomiske og politiske uafhængighed af Sovjet.

Men det vil man for øvrigt naturligvis snart kunne se noget mere om, blot ved at gå sig en tur i Bukarest. Et af de stalinistiske træk, Rumænien ikke brød med, var persondyrkelsen. Der var billeder af Gheorghiu-Dej overalt, og hans person blev fremhævet af alle. Hvis man nu — hvor man er gået over til et Sovjet-lignende planmæssigt — også afskaffer plakater-persondyrkelsen og de mange forer-billeder, turde det være klart, at rumænerne i og for sig er rede til at følge den russiske form for liberalisering.

Claus Seiden

Det er ikke svært at skifte persiennesnor selv

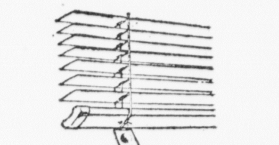
MÅSKE er det, fordi persiennere er en nyere ting i Sverige end herhjemme, at det svenske blad »Råd och Rön« har set sig nødsaget til at forklare meget omhyggeligt, hvordan man skifter en persiennesnor ud.

Herhjemme er nok ingen persiennesnor-bruger i tvivl om, at den slags kan ske, uden at man behøver at sende bud efter en persiennesnor-ekspert. Man kan gøre det selv forholdsvis nemt og uden andre udgifter end det par kroner, en ny snor koster.

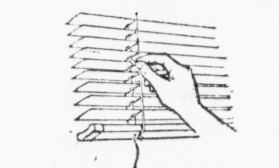
For en sikkerheds skyld bringer jeg dog opskriften, hvis rigtigste regel er, at man ikke skal give sig til at hive den gamle snor ud af persiennen, for man står med den nye i hånden, parat til at blive bundet i enden af den. Den gamle snor skal nemlig bruges som »træksnor« for den nye, så varer det ikke mange minutter at få den trukket igennem alle lamellerne og det »svære« stykke foroven.

De bedste persiennesnore er i dag lavet af polyester (terylene). De er smidige og stærke og kan købes i meterlængder. Man skal beregne en snorlængde på to gange persiennens højde plus en gang dens bredde plus ca. 1,5 meter til en almindelig persienne med to optræksnore. Der findes nogle særligt brede persiennesnore med tre eller flere optræksnore. Så må snoren naturligvis gøres så meget længere.

Or her er så fremgangsmåden illustreret med svenske tegninger. Fremgangsmåden kan naturligvis også bruges, inden den gamle

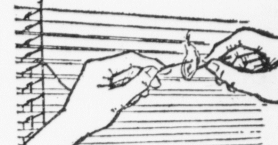

1. Uanset hvilken persiennetype, der er tale om, findes der i bunden på den en tykkere liste. Man løsner de klemmer, der holder om snoren (undertiden er det bare et bændel, der er sømmet til listen). Nedenunder finder man knuderne på persiennesnoren.

2. Den nye snor trækkes nedefra igennem bundlisten og persiennelamellerne, til man når frem til enden af den knækkede, gamle snor. Snoren skal trækkes i såkaldt på hver sin side af de stigebånd, der bærer lamellerne. Foran den ene, bag ved den anden osv.

snor er knækket. Hvis man på forhånd kan se, at den ikke har langt igen, er det nemmest med det samme at skifte den ud. Så behøver man ikke »træde« den nye snor et stykke først, men kan fæstne

3. Er den gamle snor af bomuld, må man binde den nye til i så lille og tæt en knude som muligt. Er begge snore af polyester kan enderne smeltes sammen. Man varmer med en tændstik den ene snor-ende, så den bliver blød og den anden kan klemmes fast på den. Pas på, der ikke kommer en stor klump, som vil ståsted imod, når man til sidst begynder at trække snoren igen-nem persiennen.

4. Man trækker forsigtigt i den anden (hele) ende af den gamle snor under bundlisten og bliver ved, til den er trukket helt ud, og den nye snor er kommet igennem alle lamellerne. Så bindes der forsvarlige knuder på den nye snor under bundlisten, og klemmerne (evt. bændlerne) lukkes igen.

den umiddelbart til den gamle snor under bundlisten.

Den hygsomme enhjørning

Nordmanden Andre Bjerkes Fabeldyr på dansk

NORDMANDEN Andre Bjerke er kendt som en vidtfavnende forfatter. Han er en sær snegl — noget af en enhjørning: en pæn lyriker der skriver kriminalhistorier. En af dem er nu udgivet herhjemme — »Fabeldyret«, der på originalnorsk hedder »Enhjørningen«. Den handler om at blive stukket af »enhjørningens horn«. På omslaget ses foruden en u-hornet, hest (for at gøre det mystiske) et »Paludan-citat, fra anmeldelsen af den norske udg. der taler om »forfattet underholdningsstil«. Det kan man så stanges om. Inden i bogen har forfatteren selv sat et motto af en anden respekabel dansker, gamle Steno: »Skønnen er en ting, vi ser / skønner er i sandhed de ting, vi som vi ikke fatter.« — Det kan vist enhver fatte.

Om man skal ta' hele sagen så alvorligt som det kunne se ud til — er en anden sag.

Scenen: Et bridgeparti hos digteren Alf Nordberg i Oslos moderne udkant. Deltagerne: værten, der som makker har journalisten Strand, husvennen direktør Bohmen, og dennes partner psykiateren Kachs. Det er klart det ikke går i længden: man kommer i disput, fra bridgespillet kamp føres man over i en kamp om livs-anskuelse. Man falder i snak om det overnaturliges eksistens — om enhjørningens uformodede springen frem midt i dagligdagen, hvor den stikker os med hornet, og vi oplever noget »underligt«. Psykiateren stiller sig afvisende — der er intet »underligt« til i verden.

Der fortælles nu en okkult historie af digteren, foretællingsmanden (der også er en slags digter — det er lidt unfair) og journalisten. Psykiateren punkterer dem alle med henvisninger til underbevidsthedens love. Til slut afrundes med en fiks og fræk pointehistorie der kaldes »psykiaterens historie«. Videnskaben fanges, netop som den ser ud til at triumfere. Dr. Karbs stanges af det dumme pandebæn, læseren godter sig — og bukker imponeret for forfatteren.

Bogen er af den hyggelige slags, der ikke kommer en særlig meget ved, men byder på en del underholdende og maleriske scenerier. Digterens historie starter helt tilbage i 1802 med et herregårdsbal i en afkrog af landet. Man leger med en gammel *Cyprianus*, hvor man finder opskriften på at være usynlig. Den unge fru kammerherreinde forsvinder sporløst — er usynlig. Tragedie! Alle flygter rædselslagne. En formodet elsker dør året efter i Vestindien. Den forvæmmede (gamle) ægtemand dør af sorg og særhed. Først en ung skuespillerinde »opklarer« mysteriet — tilsyneladende ved telepatihun skal i digteren Nordbergs instruktion spille den længst afdøde skønhed i det gamle slot, men hun falder ud af rollen — og bliv kammerherreinde! Ren hysteri, siger

Andre Bjerke

psykiateren. Eller »intuition«. Histories er lang.

Direktøren er nutidig og mere levende. Det er en erotisk besættelshistorie, hvor ægtefællerne gænskes sammen igen af en mysteriøs nissedukke, som deres lille datter har fået sendende »fra Alfeland«. Et barns forsvarsmekanisme, siger doktoren.

Journalistens beretning er den mest direkte spændende. Ved hjælp af sæde drømme opklarer han et dystert forlis ved vestkysten. Han rober den gode og vittige essayist i overforfatteren, selv om det måske er lidt for olmt-letkøbt, når han udbryder: »Nordmand i Norge, lus i pelsen på en kæmpe. Et folk af søndagsmoralister og fredegældende mænd... Hverken det eller mysteriet imponerer sjælemanden.

Sluthistorien skal ikke her røbes. Det er nok at sige at den virkelig er overrumplende. Måske det bedste ved bogen.

»FABELDYRET« er vel ikke mere fabelagtigt som kriminel underholdning end hvad man så tit har set i genren. Til med irriteren man af den stilsnobbisme, der præger den: alle de litterære citater og allusioner, hele dette kamillids og god kognak i glassene regi, der danner rammen. Stilen er måske nok så epigonalagtig som fortællingen, og den okkulte interesse mere et påskud til en historie end nogen besættelse. På den anden side: man hygger sig udmærket. Hr. og fru Kruuse fra Århus har oversat. Og så godt at de afgjort må ha' hyget sig.

Knud Holst.

Andre Bjerke: Fabeldyret, oversat af Annabeth og Jens Kruuse. Gyldendal.

- Edwin går sådan op i sin hobby, at han nægter at barbere sig mere end én gang om ugen....

- Undskyld, men du vil vel ikke være sød at lukke den her op for mig, Mia...?